

Andrea Granchi - Muistin aivokalvot ja epävarmuuden teoria

Merita Koskimies

Kuva 1. Andrea Granchi, Svolazzo, 1978, horisontaali sommitelma. Courtesy andrea-granchi.com/Archivio Studio Granchi.

Italialaisen filmitaiteen "Cinema d'Artista" edelläkävijä **Andrea Granchi** on kasvanut kotikaupunkinsa Firenzen renessanssiaarteiden keskellä ja ammentaa sekä niiden rationaalisuudesta että individuaalisuudesta. Granchin autografiset nykyteokset heijastelevat päivittäisiä tapahtumia tarkkanäköisesti ja välittömästi, menettämättä omaleimaisuuttaan ja sensitiivisyyttään.

Granchin ilmaisu on kuvan, sanan ja äänen elokuvallista simulaatiota. Se on sukua eurooppalaisen neoavantgarden ja futuristien kuvalliselle runoudelle (*poesia visiva*), jossa teksti ja tekstuuri tai merkki ja ikoni muodostavat synteettisen kokonaisuuden ja antavat uuden ja ennakoimattoman merkityksen ympäröivälle todellisuukselle.

Kuva 2. Andrea Granchi, Il giovane rottame 1972, "Raihnainen nuorukainen", yksi neljän emulsifioidun pohjan sarjasta. Courtesy andrea-granchi.com/Archivio Studio Granchi.

Neoavangardisteille taide oli aktiivista ja dynaamista toimintaa, johon liittyi myös teoretisointi. Taiteilijat etsivät tieteen, taiteen ja tekniikan liittoa (*sapere unitaria*). Taiteessa painotettiin filosofian, psykologian, kielellisyyden ja kriittisen analyysin merkitystä. Vastareaktionä syntyi kuitenkin figuratiivisuutta korostava kuvallinen avantgarde (*nuovo figurazione*). Taiteen merkitys ilmeni ulkoisen maailman objekteissa muodonmuutosten, ironian ja elävän produktion kautta.

Kuva 3. Andrea Granchi, kutsukortti homonyymisen filmin ensiesitykseen Galleria Flori Firenzessä 1972. Courtesy andreagranchi.com/Archivio Studio Granchi.

Liikkeen, ajan ja mielen piirustukset

Andrea Granchin teoksissa analyttisen rekisteröinnin rinnalla kulkee ajallinen ja liikkeellinen konsentraatio, mentaalisenä ja eleellisenä tapahtumana. Teokset ovat eräänlaisia "ajan ja mielen piirustuksia", jotka etenevät samoin kuin kuvittelu mielen pinnoilla - jatkuvana liikkeenä.

Granchi tarkastelee ajatuksen ja kuvittelun rakennetta sekä visuaalisesti että akustisesti. Liikkuva kuva, graafiset jäljet ja äänen intonaatiot virtaavat filmillä tai valoherkällä paperilla kasvaen ja kutistuen. Teoksen keskiöön nousee juuri radikaali liikkeen ja pysähdyksen suhde, sillä liike on jotakin, mitä ei voi sitoa narratiiviksi tai symboliksi, kirjoittaa Granchi 1970-luvun teoksistaan.

Rajakahakointi staattisuuden ja liikkeen välillä nostaa esiin monia todellisuuden olemusta käsitteleviä teemoja, kuten fyysisen ja psyykkisen tai nähdyn ja kuvittelun eron, mutta myös taideteoreettisen dilemman. Millä tavalla taiteellista todellisuutta havainnoidaan ja ilmaistaan.

Granchin teoksissa postmoderni objektiivisuus ja käsitteellisyys kulkeutuvat väistämättä poeettiseen ilmaisuun ja päinvastoin - anonyymiys kohtaa persoonallisuuden. Minuuden etsiminen on melodramaattista ja taidetta lähestytään ironian ja käänteisyyden kautta; taiteellisen kielen, kokeellisuuden ja erilaisten medioiden välityksellä.

Anonyymiys on absoluuttista täydellisyyttä.

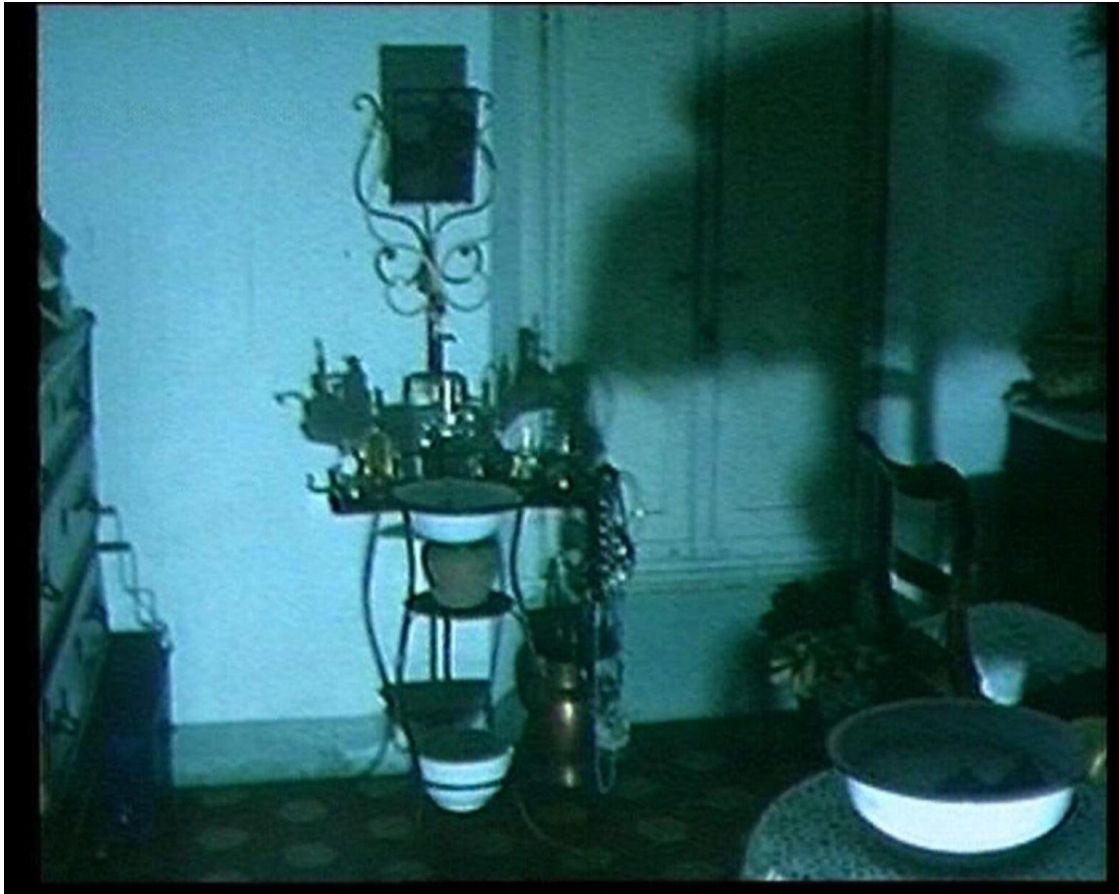
Kuva 4. Andrea Granchi, *L'anonimato è la perfezione più assoluta*, 1975, ZONA. Courtesy andreagranchi.com/Archivio Studio Granchi.

Epävarmuuden teoria

Andrea Granchi toteuttaa paralleelista ilmaisua, jossa yhdistetään filmiä, valokuvaa, piirustusta, suurennoksia ja ääniefektejä. Valokuvapaperille ja negatiiville *Camera Obscuralla* tehdyt piirustukset (1974–1979) käynnistävät jakson ”epävarmuuden teorian” parissa. Teeman keskiössä on kuvamanipulointi manuaalisen liikkeen ja erilaisten valonlähteiden avulla.

Epävarmuuden teoria -sarja käsittää kiehtovia teoksia, kuten Kuvittelun struktuuri; *La struttura dell'immaginazione* (1977), Ajatuksen vaikeus; *Le difficoltà del pensiero* (1976) ja Muistin aivokalvot; *Le meningi della memoria* (1977). Sarjan nimikkoteoksessa Epävarmuuden teoria; *Teoria dell'incertezza* (1978) kuvataan interiööriä ja esineitä. Tavoitteena on liikkeen luominen liikkumattomiin objekteihin ainoastaan elokuvakameraa käyttäen ”single frame” ja ”stopmotion” tekniikoilla, ilman kuvamontaaseja tai päälleliimauksia, kertoo Granchi.

- *Tilan ja objektien välistä rajaa manipuloidaan dynaamisella valonkäytöllä, varjoilla ja heijastuksilla sekä juoksevilla materiaaleilla, itse objektien pysyessä liikkumattomina.*

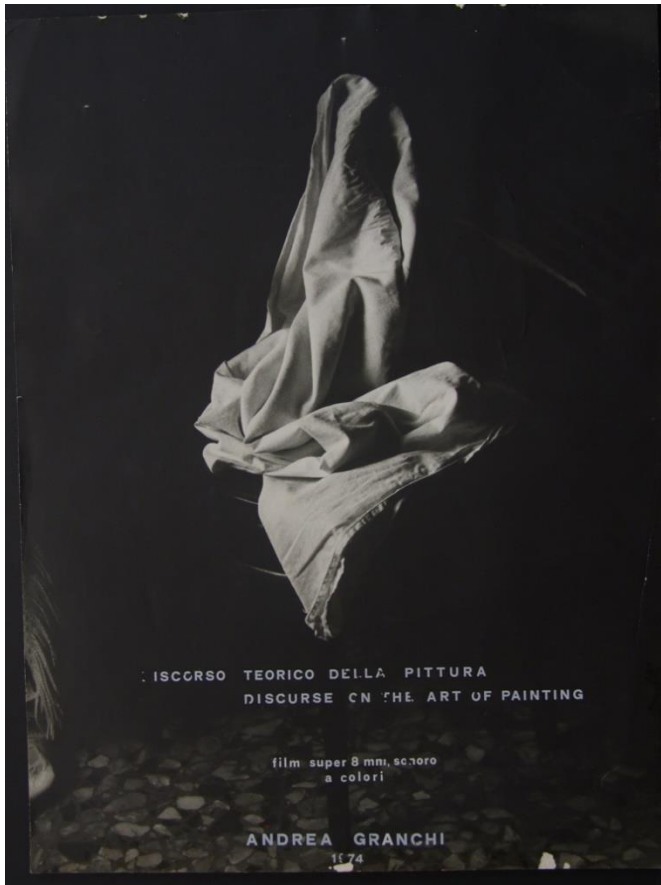
Kuva 5. Andrea Granchi, fotogrammi filmistä "Teoria dell'incertezza", 1978, super 8mm film, color, 6', hiljainen improvisaatio. Teoksesta on olemassa myös versio, jossa filmiin on yhdistetty muusikko Daniele Lombardin ääni-improvisaatio. Courtesy andreagranchi.com/Archivio Studio Granchi.

Manuaalisesti stimuloitu elokuva johdattaa katsojan väistämättä myös "toiseen todellisuuteen", sisäisen ja ulkoisen rajalla. Objektit ja kehot laajenevat, näyttämön ja kohtauksen rajat rikkoutuvat: fyysinen ja kosminen tila sekoittuvat. Taiteilija tulee objektiivisessa tarkastelussaan luoneeksi myös surrealistisen ja maagisen näyttämön, astumalla samalla mielen outoihin kerroksiin, taiteen varsinaiselle areenalle, joka johdattaa poikkeaviin ja toisenlaisiin todellisuuksiin ja lopulta kyseenalaistaa koko todellisuuden olemuksen.

Totaalinen muisti

Andrea Granchi kertoo pyrkivänsä "epävarmuuden teoriassaan" eräänlaisen totaalisen muistin (*memoria totale*) rakentamiseen, keskittämällä useita päällekkäisiä negatiiveja, suurennoksia ja piirrosjälkiä yksittäiseen fotogrammiin:

- *Toistuvilla liikkeillä, eleillä ja tapahtumilla kuvaan luodaan "ajallista painetta": päivittäisistä merkinnöistä koostuu eräänlainen "absoluuttinen jälki", uusi kuva, johon sisältyy kaikki edelliset merkinnät. Se on jonkinlainen ajatusprosessin parafraasi, jossa mieli akkumuloi ja kasvattaa kuvan olemusta, luo päällekkäisyyksiä - ja lopulta täyttää ja tuhoaa - ikään kuin saastuttaa alkuperäisen kuvan.*

Granchin teokset johdattavat kuvallisen ja mentaalisen prosessin ytimeen, tukahduttamiseen ja avaamiseen. Ne muistuttavat myös likaisuuden ja likaamisen fobiasta, nykyaikanakin ilmenevän puhtasoppisuuden vaatimuksesta. Likaaminen rikkoo puhtasoppisuuden ennakkovaadetta, taiteellinen teko rikkoo, likaa ja vie eteenpäin, asetetun rajan tuolle puolelle. Kuten taiteilijan filmissä *"Theoretical Discourse Of Painting"* (1974) toistetaan: "Taide on kreatiivinen kieli".

- *Taide on kreatiivinen kieli*

Kuva 6. Andrea Granchi, juliste 1974, *Discorso teorico della pittura* (Teoreettinen keskustelu kuvataiteesta). Courtesy andreagranchi.com/Archivio Studio Granchi.

Teksti: Merita Koskimies

Kuvat: Courtesy Archivio Studio Granchi

LÄHTEET

Suullinen ja kirjallinen tiedonanto: Granchi, Andrea, 21.2.2021. "Teoria dell'incertezza", Archivio Studio Granchi.

Granchi, Andrea, 1977. L'immobile movimento. Courtesy andreagranchi.com

<http://www.andreagranchi.com/>

Granchi, Andrea 10.12.2020. Disegno del movimento / disegno della mente /disegno del tempo.

Courtesy andreagranchi.com <http://www.andreagranchi.com/>